

Nhng ngi bn tây phng hay cng i Vit hi ngoi sau khi đi “du lch” Vit Nam v thng than phi n bn tng tin,

bu c phi mua hàng, hay b ép mang quay thúng, đi nón lá gi là đ k ni m, xong ri bu c phi mua m t trái chu i, m t mi ng khóm, mi ng th m v i giá c t c , b i



nhng cô gái hay nhng tr con côn đ ăn hi p ngi khách du lch tng tin trng trn. Hi n tng y xy ra r t nhi u Mi n B c đ c bi t Hà n i, hay V nh H long. Con m t ngi bn v a đi thăm quê hng cha m mình v , than v i cha m , sau khi vi ng thăm V nh H Long: “Ba m i, quê hng ba m đ p l m! nhng n u không có ngi Vit nam cng đ p h n”. Đau ch a?.

Tôi nghe nhng chuy n n y đã nhi u l n, cũng nh v a qua, nghe k chuy n m t ngi i Vit h i ngoi vi ng V nh H Long, th y anh ng ph câu m t con cá to, bèn khen. V a đ t l i, anh ng ph bu c anh Vit nam h i ngoi phi mua con cá y v i giá 100 dollars m . Không ch u, các bn bè anh ng ph , nhng ngi bn x (ngi i Vit nam!), bao vây anh h i ngoi (cũng là ngi i Vit nam, nhng không bn x), và đòi hành hung c gia đình anh Vit nam h i ngoi kia. Cu i cùng đ kh i b b h i đ ng và gi tánh m ng, anh Vit nam h i ngoi bèn th i cô h n 100 dollars. Sau khi v đ n M c gia đình th , xin keo, t nay goodbye and farewell - giã t và cũng v i bi t luôn Vit Nam. Nhà n c du côn, Đ ng c m quy n th t h c, dân chúng m t d y, Vit Nam hi u khách, trng ngi i đi đâu ri?

T lâu ri, sau nhng năm tháng tha hng c u th c nhng n c kém phát tri n, cá nh n và v chng chúng tôi có cái m c c m, chúng tôi s các ch du lch c các n c ch m tin, v chng tôi ch đi du lch nhng qu c gia tiên tin ho c Âu châu ho c b c M châu th i. Chúng tôi chán c nh m i gi khách, n iu kéo khách du lch c a các n c ch m tin l m ri!

Nh nhng ngày s ng Sài gòn tr c 30 tháng t năm 1975. V chng chúng tôi (v tôi ngi Pháp) đã s ng Sài gòn c a nhng năm tháng chi n tranh t 1972 đ n 1975, v tôi thích đi ch , thích la cà vào ch An Đông, vì nhà g n ch , sáng nào nàng cũng theo ch giúp vi c đi ch , nàng thích ăn hàng v t v a hè, nàng thích nh t là chi u chi u cùng ch ng đi ăn mì khô c a xe mì n m c nh bn nh vi n Hoa Li u. Mì Hoa li u n i tng, nên c 5/6 gi chi u là vét n i

nhóc lèo, nên có bán xí quách, nằng thích mua thêm mọt tô xí quách, ăn chặm với hực xì dũa và họt cọt họt xọt. Bà xã ngời ăn cơm nh xe, thanh bình yên ổn, bà xã vào chợ An Đông, vào chợ Bến Thành yên ổn có ai lôi kéo buóc mua đâu? Nhiêu khi đi chung thuy bợ rợ rợm, nhọt là nhọt lúc mua với, xhai ba cây với đỡ rợi do đỡ không mua tôi phát ngợng. Nghe các bợn hàng cũng vui với, tợi cọt i, “Cọt hợng mua lợn nợy, lợn tợi cọt mua, cọt Hai đợng có rợy cọt tợi nghiợp cọt”.

Càng nghe chuyợn bấy giợ càng nhợ chuyợn xợa, càng giợn bợn Cợng sợn cợm quyợn phá hoợi gia phong Viợt nam. Dĩ nhiên lúc bợy giợ, thợi giợc giợ, bình biợn, cũng có cợnh giợt đợng hợ, bợm giậy chuyợn, móc túi... nhợng ợy là thợi chiợn tranh, bấy giợ nghe nói hình nhợ Viợt nam là thanh bình rợi mà? Sao dân Viợt nam vợn còn lợu manh vợy? Mà lợi dân miợn Bợc, quê hợng xã hợi chợ nghợa, gợn 70 năm xây đợng con ngợi mợi, xã hợi, Mácxít Lênin nít, Mao ít...! Tôi đã sợ các xợ Phi châu, Thợ nhợ kợ, Ai Cợp rợi.. nghe Viợt nam nhợ vợy họt dắm vợ. Lúc nợy nghe thiên hợ vợ Viợt nam cợi táng mợ phợn cha mợ, đem thiêu và đợa tro bợ mợ đi tợ nợn. Chợc tui cũng nhợ các em tui làm nhợ vợy, đợa ông cợ bà cợ qua tợ nợn xợ tây vợi tui cho rợi. Minh tợ tiên hợi xợa tợ nợn tợ bên Tàu qua, bấy giợ mình cũng phợi đợa ông cợ bà cợ và cợ mình tiợp tợc cuợc hành trình tợ nợn và cũng sợ “hui nhợ tợ Pha Lang Sa” cho xong. Kợp dân mình tợ nay cũng nhợ dân Do Thái khi tợ giợ nhau thợợng hợn nhau “To morrow Jerusalem”, mình cũng vợy tợ nay mình sợ hợn nhau: “Ngày Mai, ăn sáng chợ Bến Thành!”.

Nói chuyợn ta rợi nói chuyợn tây

Vợa qua, cợ xợ Pháp, mợ tròn con mọt ngợc nhiên nhìn nhau hợi: “Có ai bao giợ thợy mợy thợng tợ phú đờnh công chợa?” khi trên màn ợnh TV thiên hợ chợng kiợn cợnh các cợu thợ đá banh đờnh công bợ trợn đá tợp đợt ợ Field of Dreams ợ Knysna, Nam Phi.

Trợ lợi “Có!”. Năm 1998, năm ngon lành nhọt cợa làng bóng tròn Pháp, tợ cợu thợ đợn huợn luyợn viên Aimé Jacquet lợn các nhà lãnh đợo đợu là con cợng cợa dân Pháp (dân ái mợ đá banh hay dân không ái mợ, cợ phái nợ), thì ợ Mợ, các cợu thợ bóng rợ NBA đờnh công, nghợ chợi trong suợt sáu tháng liợn tù tợ. Tợi sao? vì lợợng bợợng quá thợp.

Quá thợp! Mợi mùa bóng rợ, các cợu thợ lợng trung bình 3 triợu dollars US. Họt ý kiợn!

Cái khợ ợ nhợ vợy không phợi chợ riêng cho làng bóng đá xợ Pha Lang Sa cợa tôi hay cợa 23

chàng “cà ch n c a tên hu n luy n viên cà t ng Raymond Domenech”. Nh ng cái đ c bi t là c cái th h c a các c u th tri u phú c a làng bóng tròn x tây c a tui đã v t đ n m c th ng th a. Knysna, n i trú ng c a đ i tuy n Pháp, mu n nhìn đ c c nh c a m t c u th đang gi n banh hay đùa bóng ph i có m t tài ngh đ c bi t c a m t anh đi rình b t c p. Ngày 14 tháng 6, c đ i tuy n Pháp quy t tâm tôn tr ng lu t l c a FIFA dành cho World Cup r ng ít nh t là m t tr n t p đ t ph i m c a đón khán gi : 400 vé đ c phát ra nh ng ch có 150 khán gi m t nh c l m m i chui qua 4 cái hàng rào c n đ đ n xem. Các c u th không đ a tay ký m t cái ch ký đ t ng ng i ái m , và khi đi v cũng nh khi đi đ n, hai m t nhìn xu ng đ t, hai tai b t b i nh ng ng nghe nh c.

Ngón gi a ch tr i, ch i th vung vít... M t dân “yêu đ i Xanh” nói: “Đ i Ba Tây và đ i B ào Nha t p đ t tr c 5000 khán gi , đ i Xanh c a mình, nó ch ng đoái hoài đ n mình!”.

B n năm tr c, World Cup t ch c Đ c qu c, đ i tuy n France đã đ ng chung quanh khách s n n m ngo i ô Hannover m t b c t ng kiên c , b t kh xâm ph m. M c dù, Liên đoàn Túc c u Pháp đã ra quy n cáo “Ph i t ra thi n chí, đoàn k t và s n sàng h p tác v i báo chí truy n thông và gi i ái m , đ c bi t là v i t ng l p ng i bình dân” Nh ng ch ng nào v n t t n y. Đ i v i gi i truy n thông, báo chí chuyên nghi p th thao, theo dõi h i tuy n Pháp còn khó h n đi tìm vàng. Các c u th không tr l i. Nicolas Anelka, ai cũng bi t, là tay ng m mi ng. H i x a Sylvain Wiltord cũng th . Khi h n ta nói, r t hi m, là đ tr l i nh ng ph ng v n, (v i c p m t dán vào đ ng h đeo tay), do h ãng buôn bán đ ng c , qu n áo và gi y v th thao t ch c đúng theo h p đ ng qu ng cáo. Ngh đá banh ngày nay không b t bu c m t c u th c a m t H i nhà ngh , hay c a m t H i tuy n ph i tr l i nh ng ph ng v n các ký gi . Bên ngh Qu n V t, t ch i đi đ n phòng ph ng v n báo chí s b ph t ti n r t n ng.

Ngày 17 tháng 6, v i tay trung v William Gallas đ a ngón gi a ch tr i... đ tr l i m t anh nhà báo đài TF1 c a Pháp, không làm ng c nhiên d lu n. Đó cũng ch là m t trong m t lô c ch vô phép, vô giáo d c, c a nh ng chàng c u th chuyên nghi p. B n “listing” dài th n th t ngày nay đ c n i t p b i nh ng ti ng ch i đ ng t c t u, nay đi vào l ch s c a Nicolas Anelka h ng v Raymond Domenech, nhà d i t mình. Ch ng ph i l i do không khí c a World Cup 2010 t o ra đầu!!! Chúng ta đ ng quên, vào tháng 5 năm 1988, Eric Cantonna, trung phong c a đ i United Manchester, n i khùng vì không đ c tuy n vào đ i qu c gia Pháp đã ch i th và m ng Henri Michel, nhà tuy n l a và d i t lúc b y gi : “m y là đ C .../Sac à merde!”. Và chúng ta cũng ch quên tay trung phong David Trézéguet cũng đã phun n c mi ng vào ch n Jacques Santini, m t nhà d i t khác c a h i tuy n Pháp. Cũng trong th i gian y, vào kho ng 2 năm tr c Nicolas Anelka, khi bi t mình không đ c ch n đã lên báo tuyên b : “Tôi không thèm nh p cu c đ làm c u th ch u rìa thay th cho m t c u th ng i bằng thay th . Bây gi n u Jacques Santini (nhà d i t lúc b y gi) mu n ch n tôi, ông y ph i qu xu ng l y tôi”.

Năm ngoái, 2009, Hatem ben Arfa, trung vệ Häi Olympic de Marseille, đã däm mäng Didier Deschamps, huấn luyện viên “Mäy cä chän / Tu me casses les couilles!”. No comment, miän bàn Bàn Giám Đäc Häi Marseille träi läi báo chí. Chán chäng hän näa, Frank Ribéry, lúc ấy còn đá trong Häi Marseille, khi väa xong trän täp đät, không bäng lòng vì mät khán giä chä trích trän cäu hôm träc sän sàng nhäo täi ăn thua đä với ngäi ái mä Häi tức cäu nhà mình? may có mät anh nhän viên an ninh käp thäi can thiäp.

Ngä tức cäu làm loän tinh thän các cäu thä? Các nhà xã häi häc, các nhà báo chuyên nghiäp không träi näi.

Väy thì hãy häi các kinh tä gia? Tiän? Phäi!đúng là tiän. nhäng sä tiän to län, to täng không täng täng näi. ä Ligue 1 Pháp (các Häi hàng đäu) sä läng trung bình mäi cäu thä là 35,000 euros /mäi tháng, chäa kä nhäng khä äc quäng cáo, tiän thäng...3 län hän läng bäng cäa Zinedine Zidane thuä mäi vào nghä. Và läng nhäng cäu thä quäc tä còn hän thä näa, Yoann Gourcuff, thí đä, lãnh trên 300,000 euros/ mäi tháng trong Häi Bordeaux, Thierry Henry, tay giàu nhät cäa các cäu thä Pháp, cä mäi năm giàu thêm khoäng 18 triäu euros. Täng sä läng bäng chỉ m 64% ngân sách mät Häi tức cäu. “Trong suät đäi cäu thä cäa tôi, tôi không lãnh tiän bäng mät vài cäu thä ngày nay trong mät mùa” Michel Platini tâm sä.

Tiän và tiän: Đän cä nhäng Huän luyện viên ngày nay cũng nhäo vào phá giá thä träng: Claude Puel, huấn luyện viên Häi Olympic Lyonnais, hiän läng 250 000 euros /tháng. Fabio Capello, điều đät và tuyän läa Häi Tuyän Anh quäc nhän mät gói tiän là 9 triäu euros cho vai trò mình. Raymond Domenech, ngoài đäng läng là 560 000 euros mät năm, nhän thêm 820 000 euros tiän vì đã đäa Đäi tuyän Pháp vào World Cup (nhä bàn tay cäa Thierry Henri).

Tiän cần bänh mäi? “Không đâu, mät nhà báo chuyên nghiäp träi läi, đó là cách nhìn méo mó ngày nay cäa đä luän đäi với các cäu tài tä mäi näy. lúc xäa đã nhä väy räi. Cäu thä lúc nào cũng cäu thä, mäc dù thäi gian äy nhäng con sä läng bäng có vä bình thäng hän. Thä hä 1998, thí đä, thä hä mà ngày hôm nay thäng lên giäng đäy đäi đám đàn em. Thä hä 1998 cũng thä thôi. Quý vä còn nhä bän năm sau khi là Vô đäch tức cäu thä giäi, năm 2002, đi đä World Cup ä Á Châu (Đäi Hàn/Nhät Bän) Pháp đã bä läi ngay vòng đäu không thäng đäc mät bàn, cũng nhä ngày hôm nay.”. Các nhà báo và quan sát chuyên nghiäp thä thao, lúc bäy giä, không làm sao quên đäc cänh täng ä Hôtel Sheraton ä Seoul, nhäng tuyän thä đäi Xanh suät ngày ôm đän thoäi tính toán, mäc cä nhäng giao kèo khä äc, làm ăn với các Häng quäng cáo, và läi là täp đät các trän đá.

Tháng 4 năm 2009, Lilian Thuram, đòi 200,000 euros để đến nói chuyện với h c sanh t nh Alsace v nh ng v n đ Nh n quy n và S ng chung trong vòng m t ti ng r i đ ng h . Adrien Zeller, Ch t ch H i Đ ng T nh ch có đ ngân kho n đ đ ng 1,500 euros và đài th m i chi phí di chuyển thôi. Tay H u v H i tuy n Pháp c a Aimé Jacquet t ch i. Adrien Zeller than dài “Chúng ta và h không c chung cùng m t khung tr i”.

Marseille, các thành viên H i đ ng Th xã diên lên khi bi t c u th ng i Ba Tây Alessandro Mancini, đ u năm 2010, đ c H i đ ng Th xã ch p thu n tài tr cho H i Marseille tr v i giá 300,000 euros m t tháng, không thêm nh n l i, m c dù c u th n y tuy hi n đá i H i Inter de Milan, nh ng g n su t mùa qua ng i gh phòng h ngoài biên. Tr l i ph ng v n, tay n y tuyên b t nh khô “Thà ng i nhìn Inter đá qua Truy n hình còn h n đ n Marseille đá v i đ ng l ng y (300 000 euros/ tháng)”.

Paris, vào tháng 4/2008, H i PSG (Paris Saint Germain) đang phá s n, s p s p ti m và có th xu ng h ng, nh ng các c u th v n t nh r i đòi ph i có ti n th ng m i ti p t c ph c v Paris.

Hay Foot Ball là m t Business?: Christophe Bouchet, c u Ch t ch H i Marseille, ngày nay là CEO Hãng Agence Sportfive France, chuyên môi gi i buôn bán c u th c t nghĩa t t c là do Quy t đ nh c a Toà án Liên Hi p Âu châu v ng Túc c u chuyên nghi p g i là Quy t đ nh Bosman, năm 1995, bãi b đ nh su t (quota) c u th ngo i qu c trong m t đ i. “T đ y c u th không còn khá ni m qu c gia, đ i nhà, màu áo, quá trình l ch s đ i. C u th ch i đ i đây sáu tháng, đá đ i n hai năm, rày đây mai đó. C u th ch bi t ti n, có ph i l i c a c u th không? M t c u bé, ngay t thu nh , có tài đ c tuy n l a vào trong m t Tr ng Hu n luy n, Thành tài đã là khó khăn r i. Tranh nhau, ra tr n, đ c tuy n đ thành chuyên nghi p. H s ng trong m t cái h , cái l , cái tháp ngà, cái l u đài hoàn toàn bi t l p. Ng Túc c u chuyên nghi p đòi h i g t gao l m! vì v y c u th chuyên nghi p là nh ng ng i b t bình th ng.”.

M t h p đ ng c u th i Ligue 1 Pháp trung bình 40 tháng: trên 3 năm. M i ch trao đ i, mua bán (mercato), m t năm hai k , mùa Đông và mùa Hè, m t hu n luy n viên có th bán m t c u th đ thay đ i, và cũng có th v c n ti n.

“Ng i ta xem c u th nh là m t món hàng, thì làm sao c m h không t xem h là nh ng món hàng đ c” Christophe Bouchet nói ti p.

Sao khi Hời tuy n Pháp Xanh, tiu ngh u tr v , Bà Tng trng Th Thao Roselyne Bachelot tuyên b : “Ch c ch n ngày mai s thay đ i!!!”. Bà có ch c không? Tôi đây xin keo.

Trông ng i i nghĩ đ n ta:

Còn Vi t Nam thân yêu c a chúng ta! N u c vì ti n mà quên Đ o đ c thì ch ng chóng thì chày, th gi i s coi ng i dân Vi t Nam hay c n c Vi t Nam nh m t món hàng. Bán buôn t do, nh ng qua, s t i.

Hay hi n t ng mua bán đã b t đ u r i?

Buôn bán ng i, trai làm nô xu t khâu lao đ ng, gái làm nô tình đ c xu t kh u làm v ngo i nh n. Ng i thì đã bán theo ng i; đ t cũng bán theo đ t, biên c ng, r ng núi, tài nguyên, h m m , bô-xít Cao nguyên Trung ph n, m d u, m khí Bi n Đông. Lãnh h i thì bán theo lãnh h i, Hoàng Sa bán theo Hoàng Sa, Tr ng Sa bán theo Tr ng Sa, lãnh h i teo i, ng dân đã không có bi n đ đánh cá, H i quân Vi t nam cũng không có bi n đ gi b .

B i th , làm dân thì gi t khách du l ch. Làm quan thì ăn ch n ti n vi n tr . Làm th u khoán thì ăn gian cát, làm th n thì ăn c p xi măng. C t s t bi n c t tre, c u đúc bi n c u kh , th m chí có nh ng giòng sông ph i dùng giây treo v t sông, vì c u nay đã s p...(Tin Vi t Nam, c u trên sông Pô Kô đ c tu n qua)

C u th Tây nó m t d y, ch thua m t tr n c u, tiu ngh u vác xe không tr v n c, ch ch t th ng Tây nào .

Còn Vi t Nam ta, c n c ta m t d y, Vi t Nam s thua th ng Tàu, chúng ta dân Vi t Nam ch ng còn n c Vi t Nam n a đâu. Lúc đó Vi t Nam ta ch t c , h t v !!!

Phan Văn Song